

Regio & unde
dicta.

Situs.

Cœli temperies.
Soli qualitas.

Imperium majo-
rum.

Urbes.

Bavaria præter divisiones paulo ante a nobis commemoratas in *Cis-Danubianam* & *Trans-Danubianam* dividitur. *Bavaria Trans-Danubiana* Narischorum ora est, de quibus supra. Hodie *Nortgovia* dicitur, vulgo *Nortgow*, arque hæc eadem *Palatinatus superior* est. Ea jam nunc, postquam de *Bavaria* universim, ac de ea quæ Comitatus nomine censetur, hæctenus verba fecimus, explicanda occurrit. *Norigovia* autem nomen, ut ab etymo ordiamur, a Septentrionali plaga aut terra nomen habet. *Nort* enim Idiomate Germanico Septentrionem, *Gow* terram & agrum significat. Dicitur etiam hæc Regio *Palatinatus Superior*, ad differentiam ejus qui ad Rhenum est *Palatinatus*, qui inferior appellatur. Hæc *Bavaria* olim *Noricum* dicta fuit, quam Ptolemæus *Æno* flumine, *Danubij* parte quæ est ab *Æno* ad Montem *Cetium*, monte *Cetio*, *Pannoniæ* parte & monte *Carranca* definit. Sed postquam *Boji* exactis Romanis in partem *Vindeliciæ*, quæ inter *Ænum* & *Lycum* jacet immigrarunt, evenit ut is etiam tractus, tum *Norici*, tum *Boiariæ* sive *Bavariæ* nomen acciperet. Quo sensu (ut suis ad Ortelium literis M. Velserus monuit) eam *Diaconus* 111. *Longobard.* describit, his verbis: *Noricum* siquidem Provincia quam *Bojoariorum* populus habitat, habet ab Oriente *Pannoniam*, ab Occidente *Suaviam*, a Meridie *Italiam*, ab Aquilonis verò parte *Danubij* fluenta. *Noricorum* duas Provincias numerat *Sex. Rufus*, item *lib. Notiti.* *Noricum Mediterraneum*, & *Ripense*. Ceterum *Bavaria* hæc a Septentrione *Voitlandiam* vicinam habet; ab Ortum *Bohemiã*; qua Meridies *Danubio* fluvio a reliqua *Bavaria* dispescitur, qua Occidens *Hanecampo*, *Sueviæ* parte, ac *Franconiæ* terminatur. Aer hujus regionis utcunque gratus ac salubris est: terra autem satis dura & aspera, licet quibusdam locis satis proferat Frumenti; ac pascua reperiantur saginando pecori apta. Iuxta *Kelheimium* *Danubij* ripa vitifera est, Vinum tamen ignobile & austerum, ut vulgo dici soleat, acetum in illis Montibus nasci. Gignit & alibi Metalla varij generis, inprimis Ferrum magna copia, unde *Nortgovien*ses annuatim magnam vim pecuniæ colligunt. Optimum item cæruleum colorem quem vulgo *Lazurum* vocant. *Noricum* porro, nunc *Bavariæ Palatinatus*, Regni titulo olim decoratum fuit, ac proprios Reges habuit reliqua *Bavaria* a Romanis, in Provinciam redacta, usque ad annum Domini 10. Vnde *Julius Cæsar* meminit, *Ariovistum* Germanorum Regem uxorem habuisse sororem Regis *Noricorum*. Quos tamen *Norici* posterioribus temporibus habuerunt Principes non constat, quousq; facti sunt Christiani. Anno vero 1011 opera *Theodonis* 11 in unum regnū redacta est *Bavaria*, qui Romanos e *Bavaria* expulit maxima strage edita; inde in tres Ducatus tributa per tres illius Filios, *Theodonem* 111 qui *Ratisbonæ*, *Ottonem* qui *Ortingiæ*, *Theobaldum* qui *Tyrolis* consedit. Reliquos enumerare nimis longum foret. Ut tandem hoc caput finia, *Ludovicus Imperator Dux Bavariæ* anno Christi 1000 cxxxix hujusmodi divisionē instituit, ut tota *Bavaria Norica* *Palatinis Principibus* cederet, præter *Urbes* aliquot Imperiales: & quæcunq; jam olim ad Imperiū pertinuerant. Metropolis hujus *Bavariæ*, *Nuremberga* vulgo *Nurenberg*, ad amnē *Pegnitiū*, qui Urbē interluit; Situ amœno excellens, Ambitu magna, Visu pulcra, Templis celebris, *Ædiūq;* pulcherrimarū frequentia nitidissime culta, plateis vicisque insignis, Mœnibus Turribusque